

Duális szakképzés

A kecskeméti Mercedes-gyárban szeptember 1-jén 34 duális képzésben részt vevő tanuló kezdte meg tanulmányait – olvassuk Kovács András írását az AutoPro honlapján. Az új diákokat a Mercedes Benz Manufacturing Hungary a már szokásos Welcome Day-en üdvözölte. A tanulókkal a gyár 3 éves szerződést kötött. „Történelmi nap ez a Mercedesnél, amikor köszöntik az első tanulókat. Magyarországon sokan beszélnek a duális képzésről, de mi vezettük be és erre nagyon büszke vagyok” – mondta Ulrich Jaeger, a Mercedes HR-vezetője. Hasonló lesz a képzés, mint a németországi, ráadásul a gyárban már el is kezdődött a prototípusok gyártása, vagyis élesben tanulnak majd a diákok. Úgy vélte, a képzés meg fogja győzni a többi magyar vállalatot a duális műszaki képzés fontosságáról.

A gyakorlatorientált képzés három lépcsőben valósul meg. A kormány és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara 2010. novemberben megállapodást kötött a duális oktatási rendszer bevezetéséről. Második lépésként 2011. szeptember elsejétől a kecskeméti szakiskolában hároméves szakmai képzés indult, amely igazodik a Mercedes-Benz igényeihez. A harmadik lépésként a régióban működő járműipari beszállítók, gép- és fémipari vállalatok is bekapcsolódnak partnerként a szakmai képzésbe.

A duális szakmunkásképzés alapját a 133/2011. (VII. 18.) Korm. rendeletben foglalt három új közlekedési szakképesítés adja.

Ezek a következők:

OKJ sorszám	Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése
44	31 525 05	Gépjárműkarosszéria-készítő, -javító
45	31 525 06 0000 00 00	Gépjármű-mechatronikus
46	31 525 07	Járműgépészeti szerelő, javító, karbantartó

Mindegyik szakképesítésre igaz, hogy iskolai előképzettségi követelménye nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alapfokú iskolai végzettség. Szakképzési évfolyamok száma: 2 év vagy a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 27. § (4) bekezdése szerint 3 év.

Gépjármű-mechatronikus

Szakképzési évfolyamok száma: 2 év vagy a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 27. § (4) bekezdése szerint 3 év.

FEOR (Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszere) szám: 7443.

A képzés megkezdésének szükséges feltételei:

- bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a vonatkozó rendelet 3. számú mellékletében a közlekedés szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában. E kompetenciák megszerelhetők a szakképzést előkészítő évfolyam keretében is.
- iskolai előképzettség: nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alapfokú iskolai végzettség.

A képzésben az elmélet aránya: 30%, a gyakorlat aránya: 70% (Az elmélet/gyakorlat arány az „előrehozott” szakképzés esetében a szakmai képzésre vonatkozik).

Iskolai rendszerben szakmai alapképzés van, időtartama: 1 év. Szintvizsga (iskolai rendszerben) nem szervezhető. Egészségügyi alkalmassági vizsgálat szükséges.

A szakképesítés munkaterületének leírása

A gépjárművek sorozatgyártásában működik közre. A gyártási folyamatban végzi, és ellenőrzi a gyártósorról lekerülő gépjárművek minőségét. Tevékenységéhez meghatározott gépeket, eszközöket, mérőberendezéseket használ. Az elvégzett méréseket dokumentálja. Elektromos, elektronikus, mechanikus, pneumatikus és hidraulikus rendszereket elemez. A gépjármű-mechatronikus megállapítja és megszünteti a hibákat és zavarokat, ehhez automatikus mérő- és vizsgálórendszereket is használ. Kezeli a járműveket, és azok rendszereit, üzembe helyezi a járműveket, és megvizsgálja az előírásoknak való megfelelést. Mechanikus és elektromos alkatrészeket össze- és szétszerel, valamint ellenőrzi. Járműveket és rendszereket karbantart, javít és beállít. Hibákat és zavarokat keres és mérési eredményeket értékel.

A munkahelyi logisztikai ismereteket alkalmazza.

Iskolai rendszerű képzéseknél az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 2 szakképző évfolyam esetén az első tanévet követően 160 óra, 3 szakképző évfolyam esetén az első tanévet követően 140 óra, a második tanévet követően 160 óra. A 2011/2012-es tanévtől a szakképesítés előrehozott szakképesítésként indítható.

A szakképesítéssel rokon szakképesítések: Autógyártó (31 521 08 0010 31 01), Autószerelő (51 525 01 1000 00 00), Autóelektronikai műszerész (52 525 01 1000 00 00).

Járműgépészeti szerelő, javító, karbantartó

Részszerelés nincs, szakképesítés-elágazások:

- Gépjármű-építési, szerelési logisztikus (31 525 07 0010 31 01),
- Közúti gépjárműépítő, szerelő (3152507 0010 31 02).

Szakképzési évfolyamok száma: 2 év vagy a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 27. § (4) bekezdése szerint 3 év.

FEOR szám: 7401.

A képzés megkezdésének szükséges feltételei az előzővel.

A szakképesítés munkaterületének rövid, jellemző leírása:

A járműgépészeti szerelő, javító, karbantartó túlnyomórészt gépjárművek gyártásában, szerelésében működik közre. A szakmai környezetet műszaki, technológiai, pszichológiai, szociális, gazdasági és ökológiai szempontok határozzák meg. Tevékenységét egyénileg vagy szerelőcsoportokban gyártási folyamatok keretén belül végzi. A gyártási folyamat tagjaként közvetlenül részt vesz a folyamatbiztosításban, a minőségi szabványok betartásában és a folyamatok, a gyártási minőség és a munkabiztonság folyamatos korszerűsítési tevékenységeiben.

A gépjármű-építési, szerelési logisztikus tevékenységei közé tartozik

Szerelési és karbantartási terveket, szerkezeti rajzokat és gyártási utasításokat értelmez. Minőségbiztosításra vonatkozó statisztikákat készít és értelmez. Gyártási folyamatokat biztosító utasításokat

és információkat használ fel. Szállítási és tárolási rendszereket kezel. A munkafolyamatok optimalizálásában és korszerűsítésében részt vesz. Munkafeladatokat és tevékenységeket szervez és koordinál. Anyagok előkészítésével kapcsolatos diszpozíciós feladatokat lát el.

A közúti gépjárműépítő, szerelő tevékenységei közé tartozik

Csoportos megbeszéléseket és aktuális munkafolyamat-egyeztetéseket és felosztást végez. Alkatrészek és alkatrészcsoporthoz tartozó összeszerelésével gépeket, berendezéseket, készülékeket, részegységeket vagy gépjárműveket állít elő. Elektromos vezetékeket, alkatrészeket és alkatrészcsoporthoz tartozókat rögzít, csatlakoztat. Alkatrészcsoporthoz tartozókat, vagy kész termékeket, működési funkciókat ellenőriz és beállít. Az elvégzett munkákat ellenőrzi, dokumentál, utómunkálatokat végez. Tevékenységeihez meghatározott gépeket, szerelő- és segédberendezéseket, szállítóeszközöket és szerszámokat használ. Gyártási folyamatot optimalizál, korszerűsít, minőséget ellenőrzi. Az általa használt berendezéseken, gépeken és eszközökön a beállítási, ápolási és karbantartási munkákat végzi. A gyártóberendezések üzemképes állapotát biztosítja. Egyszerűbb üzemi berendezéseket működtet és beállít. Működési jellemzőket beállít és illeszt. Vizsgálati tesztek hajt végre. Részegységeken és termékeken fellépő hibákat hárít el, és utómunkálatokat végez.

Gépjárműkarosszéria-készítő, -javító

Szakképesítés-elágazások:

- Járműfényező (31 525 05 0010 31 01),
- Járműkarosszéria-előkészítő, felületbevonó (31 525 05 0010 31 02),
- Járműkarosszéria-készítő, -szerelő (31 525 05 0010 31 03),
- Karosszérialakatos (31 525 05 0010 31 04).

FEOR szám: 7429.

Szakképzési évfolyamok száma: 2 év vagy a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 27. § (4) bekezdése szerint 3 év.

Elmélet aránya: 30%, gyakorlat aránya: 70% (Az elmélet/gyakorlat arány az „előrehozott” szakképzés esetében a szakmai képzésre vonatkozik). Szakmai alapképzés (iskolai rendszerben) van, időtartama 1 év, szintvizsga iskolai rendszerben nem szervezhető.

Iskolai rendszerű képzéseknél az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama 2 szakképző évfolyam esetén az első tanévet követően 160 óra. Hároméves képzés esetén, iskolai rendszerű képzéseknél az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama 3 szakképző évfolyam esetén az első tanévet követően 140 óra, a második tanévet követően 160 óra.

A szakképesítések munkaterületeinek rövid, jellemző leírása

A gépjárműkarosszéria-készítő, -javító gépjárművek karosszériáinak készítését, szerelését, javítását, felületkezelését, ipari rendszerű fényezését és javítófényezését végzi. Tevékenységét javítási technológiák betartásával önállóan vagy karosszériagyártási, járműkarosszéria-felületkezelési folyamatok szerint végzi. Közvetlenül részt vesz a javítási vagy karosszériakészítési, felületkezelési folyamat alkalmazásán keresztül a minőségre vonatkozó szabványok betartásában és a technológiai folyamatok, a minőség és a munkabiztonság folyamatos korszerűsítési tevékenységeiben.

A járműfényező tevékenységei közé tartozik: gépjármű-karosszériák teljes körű fényezését, javító fényezését, díszítő fényezését végzi.

Gépjárművek, karosszériaelemek festési, fényezési műveleteit előkészíti (szerszámok, alapozóanyagok, töltőanyagok, csiszolóanyagok, zsírtalanító anyagok). Előkészíti a fém, fa és műanyag felületeket fényezésre (akadályozó elemek eltávolítása, eltakarása, felülettisztítás, kittelés, kittcsiszolás, töltőalapozás, felületzsírtalanítás). Technológiától függően festék- és lakkelőkészítést, színkeverést végez. Festés, fényezés, díszítő fényezés műveleteit végzi. Polírozási műveleteket végez.

A járműkarosszéria-előkészítő, felületbevonó tevékenységei közé tartozik: fémfelületek kezelését végzi. Előkészítő és utókezelő műveleteket végez. Felületkezeléssel kapcsolatos vegyszereket, berendezéseket, szerszámokat kezel. Polírozási műveleteket végez. Sorozat-munkafolyamatokat irányít, javítófényezési munkafolyamatokat végez. Alapozást végez, előkészíti a végleges bevonatfelvitelre az anyagokat.

Felületbevonást végez kézzel, valamint fényezőberendezésekkel.

A járműkarosszéria-készítő, -szerelő tevékenységei közé tartozik: szerelési és karbantartási tervek, szerkezeti rajzok és gyártási utasítások segítségével felismeri feladatát. Anyagok előkészítésével kapcsolatos diszpozíciós feladatokat lát el az üzemi gyártás- és szerelésirányítás keretén belül. Csoportos megbeszélések során munkatársaival egyeztet a munkafolyamatok felosztását.

Alkatrészek és alkatrészcsoporthoz tartozó összeszerelésével gépjárműkarosszéria-egységeket vagy gépjárműveket állít elő.

Karosszéria-alkatrészcsoporthoz tartozó kész karosszériaelemek működési funkcióit és geometriai méreteit ellenőrzi, beállítja.

Aktívan közreműködik a csoportos megbeszéléseken a járműkarosszéria-készítési folyamat biztonságának, minőségének korszerűsítésére, valamint a munkahelyek optimális kialakítása érdekében. Statisztikákat készít és értelmez – különös tekintettel a minőségre vonatkozó adatokra. A karosszériaelem-gyártó berendezések üzemképes állapotát biztosítja.

A karosszérialakatos tevékenységei közé tartozik: gépjárműkarosszériák és tartozékaik kisjavítását, futójavítását, karosszériaelemek, illetve – autószerelő közreműködésével – a teljes karosszéria cseréjét végzi. Karosszériaelemek és tartozékok felújítását, cseréjét végzi.

Karosszéria-alvázak, önördő karosszériák húzópadon történő javítását végzi. Gépjármű-felépítmények javítását, részegységeinek összeállítását végzi. Karosszériák és tartozékaik bontását végzi. Műanyag karosszériaelemek, alkatrészek javításával összefüggő tevékenységeket végez. Alumínium karosszériaelemek javításával összefüggő tevékenységeket végez. Ötvözött acél karosszériaelemek javításával összefüggő tevékenységeket végez.

A 2011. szeptember 15-én folyamatban lévő „járműfényező” és „karosszérialakatos” képzéseket a megkezdésükkor hatályos követelmények alapján kell befejezni. Javító- és pótlóvizsga letételére a korábbi követelmények szerint a képzés befejezését követő 1 évig, de legkésőbb 2014. december 31-ig van lehetőség.

Forrás:

A nemzeti fejlesztési miniszter 47/2011. (IX. 14.) NFM rendelete a közlekedési, az informatikai és a postaügyi ágazathoz tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 17/2010. (XI. 25.) NFM rendelet módosításáról.

MAGYAR KÖZLÖNY • 2011. évi 106. szám p. 28320.